

MAGYAR MUSA.

Költ Bétsben 31. Jan. 1787.

Ezen Angyali Képet: G. Sz-né Aszszony ö Nagyságá
 é' következendö versekben rajzoltale T. E** L**
 Ur, mellyeket méltó olvasni.

Angyal é vagy Ember ez a' mit szemlélek
 Nem tudom, látható hát nem tsupa Lélek
 Kézzelel tapogatnám, hozzá nyulni félek,
 Tündéri Szemlélés talám, ugy itélek.

Felső Méltoságot árúl tekintete,
 Remek munkát mutat különös termete,
 Ha mint más világra olly módon születe,
 Szépségek annyától lehet eredete.

Vagy Égből szállott le, mert nem földi e' Kép,
 Ez maga a' Szépség nem tsupánn a' kép szép,
 Tobbet még nem nemzett illyet Emberi nép;
 Hát Emberi erő illy nagyra nem is lép.

Flora vagy Diánna el hirhedt szépségét
 Felyül mulja fokkal Vénus Ékeslégét
 Termeszét ugy réa nyomta tehetségét,
 Hogy itt mutatta ki minden Mesterséget.

Tsupánn tsak Embernek merjem é' gondolni
 Mert millyen az Ember meg tudom fontolni,
 Ha Jupiter kész volt Vénusnak áldozni,
 Ki vólna, kiinn é kép ne tudna tronfolni.

Ha e' kép élt vólna akkor Czipriában
 Midön Vénus fénylett leg szebb Divátttyában
 Ezt tisztelték vólna az ö oltárában,
 Vénus is ment vólna ennek Templomában,

Ah! bár csak lelhetnék olyan festéketskét,
 Mellyel le irháttnám ez élő képécsket,
 De könnyebb találni tiszta fehér fetskét,
 Mint sem lerajzolni illy leg szebb Menyetskét.
 Menyetskének mondom, mert az ábrázattya,
 Minden tekintete hogy az, azt mutatja,
 Leg szebb idejének gyöngyellik harmatja
 Gyengeség' séngéjét szinénnsattogattya.
 Nem Lélek, mert szemmel valobalátható.
 Nem tündér, mert Tette meg - tapogatható,
 De belso Ereje annyira hátható,
 Hogy egy Tekintése szivet hódítható.
 Szép fekete haját mesterség bodrozza
 Fodorított tödzés: magassira boltozza,
 A' Füstölő mester itt Parist nyomozza
 Hogy a' haj fekete szép bé sem porozza.
 Brillióntos tökkel van e' meg aggatva,
 Elmés mesterségü grádsira szaggatva,
 Tödzése' tzipfrán van oszvebodrozgatva,
 Bal réfze Strucz tollal van bokkrétáztatva.
 A mennyire terjed egy Tenyer' nyomdoka,
 Vagyon olyan széles kerekded homloka,
 Gondos vizsgálásnak ez érdemes oka
 Gyenge fejérségnek lévén főbb birtoka.
 Nött szemöldökének kerek Szivárvánnya
 Az alól pillantó szeme' fényét hánnya,
 De azt ugy vezérli Boltseflég' kormánynya,
 Hogy az Irigység-is tsudálni kívánnya,
 Szép szeme' Tokjának fehér mint hó bőre
 De szempillájának fekete szál szőre,
 Szemeit ha veti a' reá nézőre,
 A' szabad szivnek is lész el - fogó töre.
 Ragyogó két szeme égő 's olly fekete,
 Hogy ollyat Apelles soha sem festhete,

Edes,

Edes 's Szivbe tsapó minden tekintete
Nézésnek lehet villám nevezete.

Mint egy éles fegyver sebess tekintése,
Olvaszt értz szivet is ártatlan nézése,
Holtat fel-támaszthat mosolygó intése,
Természet Urának be szép Teremtése!

Orczája' fejrje virit piroslággal,
Viyik gyengesége mái nyilt virággal
Édes tekintete bir ártatlansággal,
Mégis szabad szivet hálozhat rabsággal.

Oly szép pedig ennek ártatlan fejrje,
Nints szem, melly a' hótól eztet ki esmérje,
Az alabástromot fenki ne ditsérje;
Mert ennek fejrje nints mód hogy ezt érje.

Ezen fejerséget oly piroslág állya,
Vélnéd a' rófa szint ez orcza plántálja,
Gyenge elevenség szépségét táplálja,
A' kívánatoslág nyugtát itt találja.

Ékes formára nott sűgár orrcskája
Hol tsonnal edgyesül orr porczogócskája,
Szinte kozép tályon tettzik dombotskája,
A' bolts Természetnek illy orr főbb munkája.

Mint hajnal piroflik böre ajakanak
Erről tsepeg méze jó izü Csókjának,
Mosojgó rósája kerekded szájának
Fejérlík Klárisla apró rend fogának.

Kerekded fulének kised karikája,
Vékony és nem konyás töcséres gombája,
Szelid piroslágot árúlgat hártýája,
Majd által látható minden porczikája.

Kised Állácskája nött kerekdedséggel,
Természet ruházta eztet gyengeséggel,
Nem kell pótolgarni módi mesterséggel,
Mert bir tokélletes eleven épséggel.

Egész

Egész tekintete eleven fzinnel bír ,

A' melyhez hasonlót leg fobb festő sem ír ,
Szebbé nem teheti femmi kedvező hir ,
Csak egy Látása is szívet ujjító ír.

Tokácska örizi álla kerületit,

Melly szebbre neveli kedves tekintetit ,
Páris ha te látnád e' szép' kép termetit ,
Ezért fok Trójának törnéd menyegzetit.

Vékony fejér nyaka termett egyenesfenn

Melyről tekintetét formálja kegyesfenn ,
Ezt midön forgattya tsendesfenn jelesfenn ,
Nints Szépség , mely ennél kedvesebb leheffen.

Mint hó olyan fejér mejjének Táblája ,

Itt nőtt Hesperusnak drága pár almája ,
Mellynek ha Lelket vész mejje fuvócskája ,
Emelkedvén lázik piross bimbócskája

Alabástrom , fejér nem ránczos a' bőre

Nincsen Szembe tünő leg kisebb szálszőre
Eh juh nem fiet ugy gazdag Legelőre
Mint sem az illy kedves nézést élesztőre

Szemét a' ki veti kerekded vállára ,

Nem találhat annak ki ülő Csontyára ,
Mert mérfékelt testet öltözött magára ,
Bóldog a' ki jutott ölelő Karjára.

Nem rövid , nem hosszú , szép mértékű Karja ,

Nem féjérb bőrínél a' Gyölcs melly takarja ,
Ennek tisztaságát homály nem zavarja ,
Frissenn nyujtya 's hajtya a' mikor akarja ,

Gyenge téjből öntött vélnéd mindkét keze ,

Kisdéd , 's ehez mocsok soha nem férkeze ,
A' Természet ennek annyira kedveze ,
Hogy még eddig ezzel szél sem ellenkeze ,

Szappan sem teheti eztet fejérebbe ,

Sem a' hizelkedés gyengébbé vagy szebbé.

A'

A' rá nézést téfzi annál kedvessebbé,
A' tisztaság tette mennél ékefebbé.
Allását ha nézed kartsú derekának
Esmerhedd Természet' remek munkájának,
Reng kerekded dombja domború Farának,
Mely első Czimere egy leg szebb Dámának.
Czombját, Lábikráját millyen nem tudhatom;
Mert köntös fedezi, azt nem vizsgálhatom,
De a' proporcziot há jól osztogatom,
Dugaszban ezeket Jó gyanánt tarthatom.
Kartsu Czipellője kisded bokát árul,
Mellyre brilliántos szép egy pár Csatt járul,
Lábai hogy aprók esmérszik nyomárul,
Frissesége tettzik gyors sétálásárul.
Szépség is ettől kért kölcsönn ábrázatot,
Szebbet még nem láttam teremtett állatot,
Bóldog Anya, a' ki szült illy szép Magzator
Még boldogabb ennél ki társúl juthatott.
Egy szóval, ez a' kép tökéletesfenn ép,
Mivel hogy igen szép ragad mint enyves lép,
Mint szájat forró pép éget ez, 's szivét tép,
Mert valamerre lép szereti minden nép.
Maras Vásárhely 14. Jan. 1787. Doktor Zágoni
Ur halálának emlékezetére.
Mintegy nemes Vitéz Tisztesség' mezejénn
Diadalmaskodván ellenség' erejénn,
Mikor el-vagdalta annak rab szíjjait,
Meg szabadította Hazája' fiait,
És nyert győzedelmi Pálmáinak örül;
Véletlen tforbázta kard élire kerül:
Ugyon, *Oh Zágoni!* — midön ellenséged
Másokrol el vered — a' Te nemes véged.
Vóltak előttedis, mint Te, bölts Ovofok,
Eskuláp' szerei nemekben jártosok;

De

De Te! egy el alélt, búba mérült Háznál
 Atya, Anya, Dajka, Őrzo Angyal vóltál,
 Egétz személlyedenn ült érdem, tisztsefég,
 Es lassú nyelvedről folyt okos boltsefég:
 De a' midon volt illy dicsofséges Elted,
 Ugyan irigyfégre méltó nemes Véged;
 Mert magad Eletét tfak hogy nem ugy vesztéd,
 Hogy véle más ember-társodét meg mentéd.

Tudománybéli Ujfságok.

Ha a' meg bóldogúlt *Orleani* Hertzeg az emberi nemzethez szeretettel vífeltető Joltévőnek halhatatlan példáját hagyta ezen nagy Familiának hístómájában; nem homallyosította azt meg a' mostan éő és uralkodo Attya' nyomdokain járó *Orleani* Hertzeg, a ki minekutánna az elnyomorodott természet' vagy' történet' szegénnyeknek lakásokra és tápláltatásokra bizonyos Házat és költséget rendelt vólna, és a' szüzességnek ártatlanságát megőrizo szegényebb forfú Leányoknak bizonyos jutalmattett vólna fel, már most a' Műfáknek tsendes szálművekhez fordította jóltévő őrtzájat, és 12 férjfiának, kik az ífjaknak tanításában és a' tudománybéli dólgekban gyujtott és naponként gyujtőgeto erdemeik által esmiretfelkékké tették magokat, fejenkent 800 Frantzia font pénztrendelt, kik kozzul valók *la Harpe*, *Mierre*, *Mármontel*, *Gárat* és mások. Ha a' fobb Múltófságok kozzul illyen gyámolai támádnának a' Műfáknak nemelly világosságg nélkül való országokban, lehetne reményleni, hogy a' Tudományoknak fáklyái nem fokkára a' jó erköltsöket mindeneknek szivekben felgerjesztenék.

Az Angliai Kiráally által a' *Kristus igaz Isten-sége felől* feltett Kérdésre készített munkák, a' mellyeknek megvísgálását a' Göttingai Theologusokra bízta, már naponként a' próba alá menegetnek, a'

többek között Hálából már D. Semler Úr is béküldött ezen nevezet alatt: *Vorbereitung auf die Kön. Großbritanische Aufgabe von der Gottheit Christi von D. Salamon Semler Halle 1787.* az az: *Az Angliai Királytól a' Kristus' Istensége felől feltett kérdésre való előkészület.* A' munka olly formán vagyon kidolgozva, a' mellynek világosságra való jövedele nem csak a' Protestanfokat, hanem a' R. Anyaszentegyház kebelében lévőket is tellyes figyelmeteflében és várakozásban tartya. Vagyon ajánlva a' mostani Fel. Prussiai Királynak; az Előjáróbeszédében így mondattatikirni. „Soha sem volt „a' Keresztyénség ollyán világos és erős Lelkü „Uralkodok nélkül, a' kik a' Pápai és Papi Ural- „kodásnak jármát nyakokból kivetni háthatófon ne „munkálkodták volna, mellyre nézve gyűjtötték „gyakorta a' nagy Kontziliomokat és Sinatokat, „mind addig, míg a' 15-dik százban a' Reforma- „tio, mint valamelly febes tűz kiütvén, a' Ro- „mai székhez lekötözött rabságnak köteleit elfzag- „gatta; azután a' Brádenburgiai ház volt a' lelki „szabadságnak nagy gyámola és véghetetlen hasz- „nokot szerzett az egész Német Országának, míg „végre a' Nagy Fridrik alatt kiki kozonségesen „is azt hihette, a' mit szivében érez vala, lehetett „alatta Pogány is, tsak hogy másoknak botrán- „kozást és az Országának kifellebbéget ne okozott légyen- „„s a. t.

A' F. Prussus Király, melly nagy indulattal vifelteflék a' Tudományoknak virágzásához, mind más, mind pedig azon kegyelmes rendelé- fébőlis nyilvánóságos, melly szerént az Akadémiák- nak jovedelmeihez 10 ezer Rh. forintokat parantfolt; hogy ragaszszanak a' néhai Jéfuitaknak Slesiai jószá- gaik-

gaikból. Ezen summából a' *Hálai Akadémia* 7. eze-
ret, a' *Königsbergi* 2 ezeret, és az *Oderánál* fekvő
Frankfurti Akadémia ezer forintot fog venni esz-
tendőnként.

Koloniában (igy szoll egy közönséges levél)
minden tartózkodás nélkül vitattyák a' Romai széke-
nek jussai ellen kitett Igasságokat (*Theses*); leg kö-
zelebb edgy ifjú Theologus az ujjításnak tüzetől ösz-
tönöztetvén ezt tette vala fél a' közönséges oltal-
mazásra: *Lex Pontificia sine Consensu Episcoporum*
promulgari nequit, promulgata non obligat; az áz:
A' Pápai Törvény a' Püspököknek meg egygyezések
nélkül közönségesen ki nem hirdettethetik, ha pedig
a' nélkül hirdettetett ki, senkit sem kötelez. Ezen
vittatásra kitett Igasságoknak szerzőjét *Weimer Urat*,
kétség kívül azon alkalmatosság ragadta ezen vakme-
rőségre, melly izerént a' minapában a' Pápai követ *Pacca*
Ur a Kolonai Igazgatás alatt lévő Érfekeknek és Püspö-
köknek jussaikban mint egy erőszakallátaték beléakadni.
Oltalmazta egy Ifjú Pap *Lyntzi Rikhartz Ur.* A'
többek között ezen tikkellyt is keményen kellették
az óstrom ellen támogatnia: „ Az első Ekklésiákban
„ a' Püspökök nem vóltak kötelesek, sammi féle
rendeléseiket bévenni a' Pápáknak, ha azok nem az
„ ő *Diaceffis*lekhez vóltak alkalmaztatva. Egy
jegyzésben ez olvastaték az első *Thesis* alatt: Az
1769-dik Esztendőben Dec. 13-kán *Koblentzben* a'
három Érfecki követek, u. m. *Deel, Hontheim,* és
Hillesheim Urak azt végezték és hátaozták vala ma-
gok között, hogy az Érfekeknek egygyetértések és
engedelmek nélkül, soha semmi Pápai rendelést bé
nevegyenek és ki ne hirdessenek. Hogy ezen irás
világoslagra jött, a' *Damiati* Érfeck, a' Tanátsot kérte hogy
ezen méteyles munka elnyomattassék, és *Pacca Ur*' ked-
véért a' Pólgár Mester egézfisz eltöröltetését parantsolta.

Sz. S.